

MEER DAN DOKTEREN

MEDISCH LEIDERSCHAP VOOR DE ARTSEN VAN DE TOEKOMST

Medisch leiderschap is hot and happening. In ieder geval voor (jonge) specialisten in de vervolgopleiding. Maar komen managementvaardigheden wel voldoende aan bod tijdens de studie? **Anna Verhulst**

Piep-piep, je sein gaat af. Het is je eerste week als dokter en je hoofd loopt over van de dingen die je moet doen en onthouden. Terwijl je haastig zoekt naar de dichtstbijzijnde telefoon, word je aangesproken door een verpleegkundige. ‘Meneer Cautus op kamer twee wil niet naar huis voordat iemand hem heeft uitgelegd of hij de thuiszorg wel helemaal vergoed krijgt. We hebben dat bed nú nodig, dus kun je hem dat even snel uitleggen?’ Je wilt antwoorden, maar je sein blijft piepen. Snel grijp je naar een telefoon. Het is je supervisor: ‘Er is iemand uitgevallen, dus jij moet morgen het multidisciplinair overleg voorzitten, zorg je dat je dat even voorbereidt?’ Het zweet breekt je aan alle kanten uit. Vragen over verzekeringen en vergoedingen? Een overleg voorzitten? Hoe stem je al die taken eigenlijk af met de rest van het zorgteam? En al die patiënten die je nog wilt onderzoeken, de brieven die je nog moet schrijven en dat ene artikel dat je nog na wilde zoeken – hoe krijg je dat ooit allemaal voor het einde van de dag gedaan? Je zucht. Niemand had je verteld dat het beroep van arts zoveel meer inhoudt dan dokteren alleen.

Managementvaardigheden

Je kunt er niet meer omheen: medisch leiderschap is *hot and happening*. Medisch leiderschap is een overkoepelend begrip, dat staat voor ‘verandering in de gezondheidszorg mogelijk maken middels jezelf, anderen en de maatschappij’. Over de invulling van het begrip zelf valt al eindeloos te discussiëren, maar minstens even interessant is de vraag op *wie* medisch leiderschap van toepassing is. De focus lijkt momenteel nog vooral bij (jonge) specialisten in de vervolgopleiding of juist bij topbestuurders te liggen. Maar hoe zit het met studenten geneeskunde?

In de enquête van 2014 stelde De Geneeskundestudent studenten daarom vragen over het onderwerp medisch leiderschap, waarbij specifiek aandacht was voor de component ‘managementvaardigheden’. Daaruit bleek dat slechts 12 procent van alle 2879 onder-vraagde studenten vindt dat er tijdens de studie genoeg aandacht wordt besteed aan managementvaardigheden, en dat masterstudenten daar ontevredener over zijn dan bachelorstudenten (meer enquêteresultaten vind je bij dit artikel op artsinspe.nl). Aan de Vrije Universiteit Amsterdam, de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit Leiden zijn geneeskundestudenten het meest tevreden over het onderwijsaanbod van managementvaardigheden.

Persoonlijk leiderschap

Jesse Habets, aios radiologie en als bestuurslid van het Platform Medisch Leiderschap (PML) nauw betrokken bij de bezigheden van de werkgroep Studenten (zie *kader*), is allerminst verbaasd over deze resultaten. ‘De jonge generatie dokters ziet meer dan ooit in dat, naast een uitstekend medisch expert zijn, het belangrijk is om je te verdiepen in thema’s als leiderschap, management en patiëntveiligheid.’

Renée Weersma, huisarts en voorzitter van het PML, herkent de interesse van geneeskundestudenten voor leiderschapsonderwerpen bovendien ook vanuit andere hoeken. ‘Kijk maar naar de enorme interesse van studenten in initiatieven als de Medical Business Masterclass (zie *kader*), die de afgelopen keer in no time uitverkocht was. Dat zijn voor mij duidelijke signalen.’

Weersma vindt dat medisch leiderschap meer moet worden geïntegreerd in de basisopleiding. Dat begint volgens haar bij persoonlijk leiderschap. ‘Wie ben jij als persoon en hoe verhoudt zich dit ten opzichte van jou als professional? Hoe ga je anderen inspireren

'JE MOET JE VERDIEPEN IN LEIDERSCHAP EN MANAGEMENT'

en hoe lukt het je om verandering teweeg te brengen?' Habets voegt toe: 'Daarbij spelen zaken als voorbeeldgedrag, leiden vanuit een visie en verantwoordelijkheid nemen een belangrijke rol.'

Inhaalslag

Het lijkt de hoogste tijd te zijn voor geneeskundestudenten en onderwijsinstellingen om samen de koe bij de horens te vatten

en een inhaalslag te maken, zodat de artsen van morgen zijn toegerust op hun taak als integrale en assertieve zorgverlener in het veranderende zorglandschap van de toekomst. Absoluut onmisbaar is daarbij de stem van studenten zelf. Hoe willen zij dat hun opleiding wordt vormgegeven? Want tenslotte is verantwoordelijkheid nemen voor je eigen opleiding en leerproces een wezenlijk onderdeel van medisch leiderschap.

Werkgroep Studenten

In maart 2015 is – onder andere naar aanleiding van de enquêteresultaten van De Geneeskundestudent – door het Platform Medisch Leiderschap een werkgroep Studenten opgericht. Deze bestaat uit afgevaardigden van het LOCA, LMSO, IFMSA-NL en De Geneeskundestudent en uit andere enthousiaste geneeskundestudenten uit het hele land.

Op 12 mei 2016 organiseren zij een avondsymposium in Utrecht en zullen daar hun visiedocument over de rol van medisch leiderschap in de basisopleiding geneeskunde presenteren.

Op de hoogte blijven van de bezigheden van de werkgroep? Meepraten over medisch leiderschap op jouw faculteit? Laat het ons weten via studenten@platformmedischleiderschap.nl of volg de werkgroep op Twitter via [@StudentenPML](https://twitter.com/StudentenPML). Kijk ook op: platformmedischleiderschap.nl/studenten.

Stichting Medical Business

Stichting Medical Business is opgericht met als doel een nieuwe generatie artsen uit te dagen om de bestuurlijke, organisatorische en financiële uitdagingen van de zorg tot hun verantwoordelijkheden te rekenen. Elk jaar wordt er een speciale masterclass voor studenten georganiseerd, die jonge artsen de mogelijkheid biedt kennis op te doen over de niet medisch-inhoudelijke kant van de zorg. Volgens Wessel Fuijkschot, voorzitter van de stichting, wordt er rondom deze masterclass ook nauw samengewerkt met universiteiten, bedrijven en zorginstellingen. 'We horen vanuit verschillende hoeken in toenemende mate stemmen opgaan om medisch leiderschap als competentie voor geneeskundestudenten serieus te nemen.'

De volgende Medical Business Masterclass vindt plaats op 6, 13 en 20 april 2016. Meer informatie vind je op medicalbusinessmasterclass.nl.